

Fractieoverleg (Het Debat en Het Besluit) GHG

Raadsvoorstel

Vergadering van 3 december

2020

Gemeente Hardinxveld-
Giessendam - Regieteam

Auteur: Angel Franken
a.franken@hardinxveld-
giessendam.nl

Toekomstige samenwerking Drechtstedengemeenten

Voorgesteld besluit

---

1. In te stemmen met de koers en uitwerkingsrichting voor de toekomstige Drechtstedensamenwerking verwoord in het onderstaande geformuleerde principebesluit door de colleges van de Drechtstedengemeenten op 27 oktober 2020.
2. In te stemmen met de transformatie van de huidige Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden. De huidige tekst van de gemeenschappelijke regeling Drechtsteden wordt vervangen door een nieuwe tekst.
3. In te stemmen met het ombouwen van de huidige gemeenschappelijke regeling naar een klassieke gemeenschappelijke regeling voor het sociaal domein. Voor wat betreft de GR sociaal wordt tevens een bestuurlijke klankbordgroep met portefeuillehouders gevormd inzake de inhoudelijke input.
4. In te stemmen met het pakket van uitgangspunten voor de klassieke gemeenschappelijke regeling voor het sociaal domein, dat inhoudt:
  - a. beleid in het sociaal domein wordt in de GR opgesteld en uitgevoerd, waarbij het lokaal primaat het startpunt is;
  - b. een robuust pakket van gezamenlijke diensten;
  - c. maatwerk meer dan nu mogelijk maakt; eventuele meerkosten hiervan wel altijd voor de afnemer, ook voor wat betreft investering in lokale ambtelijke capaciteit;
  - d. bij besluiten te streven naar consensus, maar indien er toch wordt gestemd, moet er rekening worden gehouden enerzijds met belangen langs de lijnen van inwonersaantal / financiële bijdrage en anderzijds voorkomen dat er volledige overheersing is door “stedelijk gebied” of “poldergebied”.
5. Ermee in te stemmen dat de gemeente Dordrecht de servicegemeente wordt voor de bedrijfsvoeringstaken (PIOFACH, nu belegd bij het Service Centrum Drechtsteden) en uitvoeringstaken van het Ingenieursbureau Drechtsteden, het Onderzoekcentrum Drechtsteden en Bureau Drechtsteden.
6. In te stemmen met het pakket van uitgangspunten voor de servicegemeente Dordrecht voor de bedrijfsvoeringstaken (PIOFACH), dat inhoudt:
  - a. werken met verschillende dienstverleningsovereenkomsten met verschillende service-levels met een transparant kostenplaatje;
  - b. geen gedwongen winkelnering;
  - c. commitment voor een aantal jaar voor een bepaald level.

7. De Belastingdienst Drechtsteden en het openbaar lichaam sociale werkvoorziening Drechtsteden (Drechtwerk) voor Hardinxveld-Giessendam geen onderdeel te laten zijn van deze transitie overeenkomstig het toetredingsbesluit van 9 juli 2015.
8. In te stemmen met de gemeente Dordrecht als penvoerder voor de verdere uitwerking en inkleuring.
9. Via het college van Hardinxveld-Giessendam de penvoerder de opdracht te geven om:
  - a. voor de kerst met een definitief voorstel te komen voor de verdere uitwerking en inkleuring;
  - b. definitieve besluitvorming voor te leggen aan de Drechtstedengemeenten in de vorm van een GR-tekst voor het sociaal domein en aanvullende besluiten in het eerste kwartaal van 2021;
  - c. binnen dat voorstel aan te sturen op implementatie in het jaar 2021 met als uiterste ingangsdatum van een aangepaste vorm van samenwerking door de Drechtstedengemeenten van 1 januari 2022;
  - d. zowel in de nieuwe GR als in de nieuwe service-gemeente helderheid te bieden over toe- en uittrekking/deelname. En daarbij uitnodigend naar omliggende gemeenten te zijn.

Inhoud

Inleiding

Voorgeschiedenis

Als sinds 2017 buigen we ons over de doorontwikkeling van de Drechtstedelijke samenwerking. In 2018 is het rapport over de toekomst van de regionale samenwerking in de Drechtsteden tot stand gekomen via een traject van consultatie en zienswijzes van colleges van burgemeester en wethouders en gemeenteraden. De voorbereidingscommissie, destijds onder leiding van Wim Deetman, heeft het gehele proces begeleid met daarin namens Hardinxveld-Giessendam burgemeester Heijkoop en wethouder Boerman.

Naar aanleiding van het Deetman-rapport zijn in 2019 besluiten genomen over de samenwerking in het ruimtelijk-economisch domein. In het Debat & Besluit op 4 april 2019 besloot de gemeenteraad over de uitwerking van het rapport Deetman en is door Hardinxveld-Giessendam geen amendement of motie verbonden aan het oorspronkelijke voorstel. De gemeenteraad gaf toen mee dat er voortvarend moet worden gewerkt aan een concreet vervolg. Hardinxveld-Giessendam onderschreef het advies van de voorbereidingscommissie om de verantwoordelijkheid voor de samenwerking bij de zeven gemeenten neer te leggen en zo in te zetten op een voortvarende uitvoering van de Groeiagenda. In het gehele proces van totstandkoming van dat voorstel en andere reacties richting de Drechtsteden hebben college en gemeenteraad steeds gezamenlijk opgetrokken.

Het besluit van april 2019 betekende dat wij hier een eigen verantwoordelijkheid in zien en nemen om de uitvoering van de Groeiagenda te realiseren. Het eindadvies van de commissie Deetman zagen wij als een stevige oproep om op een andere manier te gaan werken die vrijblijvendheid vermindert en onze samenwerkingsresultaten en –cultuur versterkt, of het nu gaat om de regiodeal of om het totaal van ambities en projectplannen die in de Groeiagenda zijn opgenomen.

totstandkoming van dit voorstel

Op 29 oktober 2019 heeft de Dordtse raad een motie aangenomen over de samenwerking in de Drechtsteden in het sociaal domein. Naar aanleiding daarvan hebben de colleges van de Drechtstedengemeenten in drie conferenties met elkaar gesproken. Tijdens de laatste conferentie zijn de colleges tot een principebesluit gekomen over de toekomstige samenwerking tussen de Drechtstedengemeenten in het sociaal domein én over de overige dochters van de GRD.

sociaal domein

De huidige samenwerking in de GRD op het sociaal domein heeft voordelen van effectiviteit en efficiency. Dit heeft aan de andere kant ook geleid tot een mate van standaardisatie en uniformiteit die, mede vanwege de Rijks decentralisaties, niet meer past bij de huidige opgaven en (financiële) omstandigheden van de gemeenten. Het Rijk heeft gelijktijdig met de drie decentralisaties flinke

kortingen doorgevoerd die de financiering van het sociaal beleid onder druk zet. Oplopende kortingen bij de Participatiewet en de Jeugdzorg leiden tot knelpunten. Daarnaast is sprake van verder oplopende tekort op de bijstandsuitkeringen, als direct gevolg van fors teruglopende rijksmiddelen en een toenemend aantal cliënten. Er is druk ontstaan op de financiële en beleidsinhoudelijke solidariteit. Verder is geconstateerd dat in de loop der jaren sprake is van een bestuurlijk complexe samenwerkingspraktijk. De gemeenten hebben waardering uitgesproken voor de huidige dienstverlening in het sociaal domein. Ondanks dat is er behoefte aan meer ruimte voor lokale regie, eigen lokale beleidskeuzes en maatwerk in ambities en uitvoering.

klassieke gemeenschappelijke regeling en servicegemeente

Tijdens de conferenties is eerst getrechterd naar twee mogelijke varianten voor de samenwerking in het sociaal domein: de klassieke GR-regeling en een servicegemeente-constructie. De klassieke gemeenschappelijke regeling is daarbij bedoeld in de vorm van een collegeregeling, zonder Drechtraad en Drechtstedenbestuur. De servicegemeente is een constructie waarin de gemeente Dordrecht in een zakelijke relatie taken uitvoert voor en dienstverlening levert aan de andere gemeenten en andere gemeenschappelijke regelingen. Op 27 oktober van dit jaar hebben de colleges in gezamenlijkheid een principebesluit genomen over de samenwerking in het sociaal domein. Er is voor gekozen om de huidige GRD op te splitsen. De bestaande GRD wordt afgeslankt tot een collegeregeling GR Sociaal Domein, waarin de sociale dienst zal functioneren.

bedrijfsvoering

Nadat de discussie over het ruimtelijk-economisch domein werd afgesloten, is het gesprek gestart over de samenwerking in het sociaal domein. Dit gebeurde naar aanleiding van de genoemde Dordtse motie. In het Deetman-rapport werd aangegeven dat de samenwerking in het bedrijfsvoeringsdomein binnen het GRD-construct doorgezet kon worden. Wel werd de oproep gedaan om te komen tot optimalisatie, bijvoorbeeld op het gebied van integraliteit en innovatie. Maar dus binnen het GRD-domein. Een andere vorm van samenwerking op dit onderdeel is eerder dan ook geen onderwerp van gesprek geweest.

Tijdens de laatste collegeconferentie is uitgebreid gesproken over de huidige samenwerking in het bedrijfsvoeringsdomein (ServiceCentrum Drechtsteden, Ingenieurs Bureau Drechtsteden, GemeenteBelastingen Drechtsteden en het OnderzoekCentrum Drechtsteden). Er is uiteindelijk gekozen voor een constructie waarbij de gemeente Dordrecht als servicegemeente de brede bedrijfsvoeringstaken voor de overige gemeenten gaat verzorgen. Dit zijn de bedrijfsvoeringstaken die nu zijn belegd bij het Servicecentrum Drechtsteden. Daarnaast worden ook de genoemde GRD-dochters ondergebracht in de Dordtse organisatie.

principebesluit

Tijdens de collegeconferentie van 27 oktober is een principebesluit genomen dat nu wordt voorgelegd aan de raden. Belangrijk in dit principebesluit is, dat in de komende tijd gewerkt zal moeten worden aan een nadere uitwerking van deze nieuwe vormen van samenwerking. Op basis daarvan wordt definitieve besluitvorming voorgelegd in de vorm van een gewijzigde GR-tekst en aanvullende besluiten. Deze nadere uitwerking is essentieel voor het in beeld hebben van alle consequenties.

Beoogd effect

Met deze nieuwe vorm van samenwerking beogen de gemeenten meer focus op lokaal primaat met ruimte voor lokaal maatwerk en lokale ambities, waarbij aandacht is voor zowel (groot)stedelijke problematiek als de opgaven van de kleinere gemeenten. Een ander doel is een minder complexe bestuurlijke samenwerkingspraktijk. Daarnaast is gezocht naar een vorm van samenwerking waarbij de gewaardeerde expertise van de GRD-dochters wordt gewaarborgd en tot zijn recht komt.

De gemeente Hardinxveld-Giessendam heeft in 2015 het besluit tot toetreding tot de Drechtsteden genomen. Het beoogd effect van dit besluit was om meer kwaliteit te kunnen leveren, minder kwetsbaar te zijn als organisatie en omdat de gemeente qua cultuur past bij de andere Drechtstedengemeenten. Deze redenen blijven onverkort van toepassing. Daarnaast is het beoogd effect tevens om als gemeente onze zelfstandigheid te bewaren.

Argumenten

2.1 Alternatieve mogelijkheden voor samenwerking gevonden

Tijdens de collegeconferentie hebben de zeven colleges van de Drechtsteden met elkaar verschillende alternatieve mogelijkheden voor deze samenwerking verkend. De colleges hebben aangegeven samen te willen blijven optrekken om zaken robuust te organiseren. Aan de andere kant willen ze meer mogelijkheden voor maatwerk, passend bij de lokale opgaven en bij de financiële situatie.

2.2 Het is tijd voor besluitvorming en doorpakken

Na een lange tijd van praten en varianten uitwerken met het onderzoek van Berenschot, de commissie Deetman en de collegeconferenties, is het tijd om besluiten te nemen en door te pakken. De sociaal-economische én ook de financiële posities van de gemeenten vragen om handelen. In de laatste collegeconferentie is 2021 beschouwd als jaar van transitie, zodat begin 2022 de besluiten kunnen worden uitgevoerd en de nieuwe collegeperiode goed kan starten. Onze maatschappelijke partners en de medewerkers van de GRD en Drechtstedengemeenten verdienen duidelijkheid.

1.2 / 2.3 Democratische legitimiteit is gewaarborgd in gemeenschappelijke regeling

Een van de argumenten om toe te treden tot de Drechtsteden was de democratische legitimatie in de gemeenschappelijke regeling Drechtsteden. In de afgelopen periode is op het sociaal domein gebleken dat de huidige regeling onvoldoende antwoord biedt aan de behoefte aan meer lokaal maatwerk. Met de omvorming van de gemeenschappelijke regeling naar een klassieke gemeenschappelijke regeling voor het sociaal domein is die democratische legitimiteit geborgd door de directe invloed van de gemeenteraad op het lokale beleid.

2.4 / 3.2 / 4.1 / 5.1 / 6.1 Hardinxveld-Giessendam blijft een zelfstandige gemeente met een zelfstandige organisatie

In ons coalitieakkoord 'Hardinxveld-Giessendam: met elkaar en voor elkaar' staat beschreven dat we samenwerken om onze lokale gemeenschap te versterken en te verbeteren. Hardinxveld-Giessendam is het vertrekpunt voor onze inzet in de regio. We kiezen bij ieder onderwerp de juiste schaal, soms regionaal, soms lokaal, soms werken we met een of meerdere andere gemeente(n) samen. Ons uitgangspunt is dat regionale samenwerking waarde toevoegt aan Hardinxveld-Giessendam, waarbij we ook oog hebben voor de regionale belangen. Het vertrekpunt voor onze positiebepaling is de zelfstandigheid van onze gemeente, waarbij we ons ervan bewust zijn dat we als kleine gemeente niet alles zelf kunnen. De nu voorgestelde vorm van samenwerking verandert onze huidige positie als zelfstandige gemeente met een eigen organisatie niet. De meerwaarde van de nieuwe samenwerking zit vooral in de mogelijkheden om flexibiliteit/maatwerk, innovatie en slagkracht te ontwikkelen. De meerwaarde van samenwerking moet gericht zijn op de dienstverlening naar onze inwoners.

3.3 Aansluiting bij eerdere zienswijzes Hardinxveld-Giessendam

De omvorming van de gemeenschappelijkelijke regeling Drechtsteden naar een klassieke gemeenschappelijke regeling voor het sociaal domein sluit aan bij de eerdere voorkeursrichting die door de gemeenteraad en college van Hardinxveld-Giessendam zijn uitgesproken. Eerder hebben wij aangegeven dat wij inzetten op een krachtige Sociale Dienst Drechtsteden omdat deze organisatie van grote regionaal belang is voor de de uitvoering van veel (standaard)taken vanwege het kwaliteitsvoordeel en financiële schaalvoordelen.

3.4 / 5.2 Meer mogelijkheden voor maatwerk

In het sociaal domein is de situatie veranderd toen in 2015 de aansturing en verantwoordelijkheid op gemeentelijk niveau is gekomen met de overgedragen taken van het Rijk van de decentralisaties op de Participatiewet, Wmo en de Jeugdzorg. De belangrijkste gedachte hierbij is het dichterbij de inwoner organiseren.

Voor lokale bestuurders in het sociaal domein betekent dit dat zij invulling willen geven aan hun rol als bestuurder en aan de voorkant sturing en verantwoordelijkheid willen oppakken, met democratische legitimiteit en het afleggen van verantwoording aan de eigen gemeenteraad. Een aantal wettelijk verplichte taken kunnen worden uitgevoerd binnen de gemeenschappelijke regeling en in

gezamenlijkheid. Er is daarnaast meer behoefte aan lokale beleidsruimte. Zo is het mogelijk om maatwerkafspraken te maken op lokaal niveau. De samenwerking in een klassieke GR-regeling geeft hier goed vorm aan. De keus voor een collegeregeling vergroot op deze manier onze lokale invloed. In de verdere uitwerking moet worden gekeken naar hetgeen gedelegeerd / gemandateerd moet worden en wat niet.

5.3 / 6.2 Zo min mogelijk bestuurlijke drukte

Zowel op bedrijfsvoering als op sociaal domein is er de wens van zo min mogelijk bestuurlijke drukte. Bedrijfsvoering zou niet moeten leiden tot politieke discussies. De organisatie van de bedrijfsvoering moet aansluiten bij de opgaven waar we als gemeenten voor staan. Op sociaal domein kan de organisatie in een klassieke gemeenschappelijke regeling bijvoorbeeld leiden tot meer lokale besluitvormingsmomenten.

5.4 / 6.3 Grotere of andere ambities van de gemeente Dordrecht kunnen voordelen opleveren voor de kleinere gemeenten

We zien dat de ambities van de gemeente Dordrecht anders en/of groter zijn dan die van de kleinere gemeenten. Dat maakt dat de keuze wordt gemaakt voor het onderbrengen van de bedrijfsvoeringstaken in een servicegemeente-constructie (nu in een gemeenschappelijke regeling). Het verschil in ambities kan voor de andere gemeenten voordelig uitpakken, omdat (snellere of vernieuwende) ontwikkelingen op het gebied van bedrijfsvoering kunnen worden afgenomen door de overige gemeenten. Dit kan leiden tot een hoger niveau van dienstverlening aan inwoners.

Kanttekeningen

1.1 / 2.1 Dit voornemen tot omvormen van de gemeenschappelijke regeling Drechtsteden volgt relatief kort op de toetreding tot Drechtsteden door Hardinxveld-Giessendam

De daadwerkelijke toetreding tot de gemeenschappelijke regeling Drechtsteden door Hardinxveld-Giessendam dateert uit 2018. De voorgenomen beweging die in dit principebesluit wordt voorgelegd volgt hier relatief kort op. Vanuit Hardinxveld-Giessendam is destijds voor toetreding gekozen om de gemeente te versterken vanuit het voornemen zoals opgenomen in het collegeprogramma van 2014-2018: 'We gaan voor een zelfstandige en bestuurskrachtige gemeente en zoeken vanuit dat vertrekpunt verregaande samenwerking met regiogemeenten om kwetsbaarheden op te lossen, kwaliteitsverbeteringen door te voeren en kosten te reduceren'. Wel wordt met deze ontwikkeling bewust gekozen voor schaal en aanpak bij het realiseren van de opgaven van Hardinxveld-Giessendam.

1.2 / 2.2 Deze ontwikkeling kan uitstralen dat er sprake is van een falende samenwerking

Naar de samenwerking in de Drechtsteden werd altijd met bewondering gekeken door andere samenwerkende overheden. Dat nu een andere beweging wordt gemaakt, kan worden opgevat als een falende samenwerking en kan een negatief licht werpen op het imago van de Drechtsteden. Tegelijkertijd kan het als krachtig worden beschouwd dat de Drechtsteden in gezamenlijkheid de stap maken om te beantwoorden aan de lokale maat.

1.4 / 2.4 / 3.1 / 5.1 Er resteert nog een bedrag van 286.500 euro uit de periode van toetreding tot Drechtsteden

Vanuit de toetreding tot de Drechtsteden resteert nog een bedrag van 286.500 euro voor rekening van Hardinxveld-Giessendam. Hier moeten nadere afspraken over worden gemaakt. Die afspraken maken we uiterlijk per 1 januari 2022, de wijzigingsdatum van de gemeenschappelijke regeling Drechtsteden.

2.5 / 3.2 / 4.1 / 5.2 / 6.1 / 7.1 / 8.1 / 9.1 Alle afzonderlijke raden moeten besluiten nemen

De colleges van de Drechtstedengemeenten hebben in de afgelopen periode, elk op hun eigen manier, over dit onderwerp met hun raden gesproken en daarbij standpunten en gedachten uitgewisseld. Nu dat het principebesluit door de college is genomen, is de volgende stap dat alle zeven raden hierover ook besluiten nemen, het liefst zoveel mogelijk in hetzelfde tijdsbestek. Een mogelijk risico is dat de raden geen gelijke besluiten nemen of qua besluitvorming erg in tijd zullen uiteenlopen. Bovendien is tot nog toe niet in alle raden gesproken over deze ontwikkeling in het

bedrijfsvoeringsdomein. De discussies zijn tot nog toe vooral gegaan over de samenwerking in het sociaal domein.

2.6 / 3.3 / 5.3 Het proces kan (opnieuw) onrust geven in de organisatie

Het voornemen voor deze beweging levert onrust op in taken, rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor een aantal functies en teams binnen Hardinxveld-Giessendam. In de huidige constructie zijn de gemeenten gezamenlijk eigenaar en opdrachtgever van de gemeenschappelijke regeling Drechtsteden. Dit vraagt op het sociaal domein en op de bedrijfsvoering om een specifieke verbinding met de gemeenschappelijke regeling. Door het verplaatsen van de bedrijfsvoeringstaken naar de gemeente Dordrecht en de omvorming naar een klassieke gemeenschappelijke regeling op het sociaal domein veranderen intern de functie-invullingen van de betrokken medewerkers.

Daarnaast volgt deze voorgestelde ontwikkeling relatief kort op een onrustige periode voor de bestuurlijke en ambtelijke organisatie ter voorbereiding op de toetreding tot de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden en het eerste anderhalfjaar van formele toetreding (2018/2019). Die eerste periode stond toen in het teken van het hervinden van routines en het wegnemen van kinderziektes. De ervaring leert dat na definitieve implementatie er een periode van gewenning volgt en voor druk zorgt op de dienstverlening.

2.7 / 3.4 / 5.4 Deze ontwikkelingen hebben invloed op Focus 2020 en het Deloitte onderzoek

Dit voorgenomen besluit is van invloed op het werken aan een robuuste en stabiele basis als volgende stap in de doorontwikkeling van de organisatie aan de hand van Focus 2020 en het Deloitte onderzoek. In het werken aan die robuuste en stabiele basis dienen daarom deze ontwikkelingen meegenomen te worden. In de transformatiefase is bovendien een inspanning nodig vanuit de lokale organisatie voor het maken van goede afspraken met de servicegemeente. De structurele invulling van contramalfuncties daarna is mede afhankelijk van waar de gemeente Dordrecht als serviceorganisatie voor kiest als het gaat om diensten en producten, servicelevels, prijzen etc.

2.8 / 3.5 Het vormgeven van een gemeenschappelijke regeling voor het sociaal domein heeft naar verwachting impact op de gewenste kwalitatieve en kwantitatieve capaciteit van de organisatie van de gemeente Hardinxveld-Giessendam

Strategische kracht op regionaal niveau zoals was ondergebracht in Bureau Drechtsteden is verdwenen. Om de beweging richting een meer lokaal primaat te volgen, is de verwachting dat het nodig is om te investeren in strategische kwaliteit en kwantiteit in de lokale organisatie. Dit heeft effect op de stappen volgend op Focus 2020 en het Deloitte onderzoek.

2.8 / 3.4 / 5.3 Een netwerk in een transformatiefase drukt op de samenwerkingskracht en daarmee ook op de lokale dienstverlening aan inwoners, bedrijven en instellingen

Het is een veranderingsproces dat effect heeft op het functioneren van de lokale organisatie. Gezien de druk op de organisatie nu zoals blijkt uit Focus 2020 en het Deloitte onderzoek is dit een risico voor de kwaliteit van de dienstverlening. Dit is bovenop de druk die geconstateerd is gedurende het proces van de biedingen in aanloop naar Focus 2020.

2.9 / 5.4 De gemeente verliest haar directe eigenaarschap op het gebied van de bedrijfsvoeringstaken en uitvoeringstaken

Met de voorgenomen beweging veranderen ook de formele verhoudingen. In de toekomst is de gemeente niet langer direct eigenaar op het gebied van de bedrijfsvoeringstaken. Waar nu sprake is van gezamenlijk opdrachtgeverschap en partnerschap naar het Servicecentrum Drechtsteden is straks sprake van een meer zakelijke klant - leverancier-relatie met keuzes in taken die al dan niet worden afgenomen.

5.5 / 6.2 Geen urgentie op het onderdeel bedrijfsvoering in Hardinxveld-Giessendam

Anders dan andere gemeente(n) ervaren wij geen knelpunten in de dienstverlening bij bedrijfsvoering die wij expliciet aan de samenwerkingsconstructie wijten. Natuurlijk kan het op onderdelen altijd beter, maar de producten en diensten die wij geleverd krijgen van de dochters die onder onder het bedrijfsvoeringsdomein vallen, zijn over het algemeen naar tevredenheid. De huidige vorm van

samenwerking voldoet dan ook. Een andere manier van samenwerking op bedrijfsvoering is voor ons dus geen noodzaak.

5.6 /6.3 Geen advisering van ONS-d als opdrachtgevers regionale bedrijfsvoering

Pas tijdens de derde en laatste collegeconferentie kwam de organisatie van de bedrijfsvoeringsonderdelen door de gemeente Dordrecht ter sprake. Voorafgaand is hierover geen ambtelijk (of bestuurlijk) gesprek plaatsgevonden, terwijl de secretarissen van het netwerk momenteel de gezamenlijke opdrachtgevers zijn van de regionale bedrijfsvoering via het Servicecentrum. Dit is voor veel gemeenten een verrassende wending geweest.

7.2 De gemeente werkt samen met SVHW en niet met de Belastingdienst Drechtsteden

Dit is expliciet besloten op 9 juli 2015 ter voorbereiding op de definitieve toetreding tot de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden. Vanuit dat oogpunt wordt niet aan die samenwerking getornd. Ditzelfde geldt voor het openbaar lichaam sociale werkvoorziening Drechtsteden (Drechtwerk).

8.2 Als penvoerder zit de gemeente Dordrecht op de eerste hand wat betreft de verdere uitwerking en inkleuring

Wel kan invloed worden uitgeoefend door de gemeente Hardinxveld-Giessendam, omdat de betrokkenheid van de gemeente is gegarandeerd via de samenwerkende gemeentesecretarissen en het instellen van een bestuurlijke klankbordgroep.

9.3 Het gaat om een hoge snelheid van besluitvorming naar implementatie.

De snelheid waarmee het proces wordt voorgesteld van definitieve besluitvorming tot de definitieve implementatie per 1 januari 2022 drukt op de zorgvuldigheid van het vormgeven aan inhoud, organisatie, structuur, financiën. Het opleveren van een voorstel vanuit Dordrecht voor kerst en die agenderen voor de raad van de gemeente Hardinxveld-Giessendam stuit op agendatechnische spanningen.

9.4 Financiële consequenties nog niet helder

De financiële consequenties van (de overgang naar) deze nieuwe vormen van samenwerking zijn nog niet in beeld gebracht. Dat gebeurt in de nadere uitwerking. Het is daarmee niet helder welk effect dit kan hebben op onze begroting. Bij de lokale beoordeling van de uitwerking van de businesscase straks, zal daarom voor ons één van de uitgangspunten zijn dat de nieuwe vorm van samenwerking financieel positieve effecten heeft, of dat we bij gelijke kosten een betere kwaliteit krijgen. Er is een kans op frictiekosten als deze beweging wordt gemaakt. Het uitgangspunt is dat deze niet voor rekening komen van de gemeente Hardinxveld-Giessendam.

9.5 Cultuur en gedrag zijn noodzakelijk voor een goede samenwerking

Een belangrijke basis voor een goede samenwerking, in welke vorm dan ook, is de cultuur van die samenwerking. Zo constateerde Deetman ook al in zijn onderzoek. In de diverse reacties en zienswijzes hebben gemeenteraad en college dit expliciet verwoord. Wat Hardinxveld-Giessendam betreft, is de cultuur van de samenwerking doorslaggevend voor het succes van de regionale samenwerking. Dit behoeft ook in de verdere uitwerking van dit voorstel naar een definitief besluit de aandacht.

Financiële informatie

Het is onduidelijk welke financiële impact deze ontwikkeling heeft voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Het verdient de aanbeveling om de voorstellen om te zetten in een gedegen businesscase. Het vraagt om een eerste inschatting van:

- een impuls aan de strategische kwaliteit en kwantiteit (structureel) in de lokale organisatie, omdat dat op regionaal niveau verdwijnt;
- een impuls aan de contramalfuncties (structureel) in de lokale organisatie op het gebied van contractering etc. met de serviceorganisatie Dordrecht;
- een incidentele inspanning van de lokale organisatie om de bovengenoemde impulsen te

bewerkstellingen;

- een incidentele inspanning van de lokale organisatie om zowel bestuurlijk als ambtelijk de voorbereiding, de definitieve implementatie en de nazorg te verzorgen.

Communicatie

in de voorbereiding naar dit principebesluit

De colleges van de Drechtstedengemeenten hebben in drie conferenties met elkaar gesproken onder dagvoorzitterschap van Marja Bijsterveldt, burgemeester van Delft. In Hardinxveld-Giessendam zijn meerdere bijeenkomsten met de gemeenteraad en het college geweest en steeds hebben gemeenteraad en college gezamenlijk opgetrokken in de diverse reacties en zienswijzes.

Daarnaast is het volgende gebeurd:

- De portefeuillehouders sociaal domein hebben een advies over maatwerk opgesteld;
- De gemeentesecretarissen hebben in de voorbereidingsfase een notitie van 2 mogelijke sturingsvarianten uitgewerkt
- Onder leiding van een externe WGR expert is een tussentijdse bestuurlijke casussessie met bestuurlijke vertegenwoordigers vanuit de gemeenten georganiseerd om te proeven hoe het in de praktijk kan gaan lopen.
- De regiovoorzitter heeft een gesprek gevoerd met het presidium van de Drechttraad. Tevens hebben de regiovoorzitter en vicevoorzitter van de regio oriënterend gesproken met de OR van de GRD.
- Het MT van de GRD heeft een oriëntatie traject gelopen. Tevens heeft dit MT oriënterend gesproken met de OR van de GRD.

na dit principebesluit

- De Drechtstedengemeenten te informeren over het besluit van de gemeenteraad.
- Communicatie geschiedt eenduidig, voorbereid door de penvoerder Dordrecht in samenspraak met de 7 gemeentesecretarissen.

Vervolg

Afgesproken is dat het in de conferentie door de colleges geformuleerde besluit eenduidig wordt voorgelegd aan de zeven gemeenteraden, zodat in december 2020 (uiterlijk 2021) de raden commitment geven op dit principebesluit en de koers. In het besluit is aangegeven dat zaken nadere uitwerking en inkleuring behoeven, wie daarvoor aan de lat staan en wanneer beoogde oplevering is. Het doel is dat de besluiten op 1 januari 2022 zijn doorgevoerd en de nieuwe raads- en collegeperiode goed kan starten.

Planning:

- definitieve besluitvorming in de vorm van een aangepaste GR-tekst en aanvullende besluiten in het eerste kwartaal van 2021.
- 2021 wordt benut als implementatiejaar.
- per 1 januari 2022 wordt gestart in een nieuw samenwerkingsconstruct.
- in het nieuwe model worden inspirerende kwartaalbijeenkomsten geïntroduceerd waar politiek, bedrijfsleven en kennisinstellingen elkaar ontmoeten, bestaande uit plenair deel, workshops en ruimte voor ontmoeting/lunch/borrel.

Openbaar

Ja